

ПРИНЦИПИ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СЕМЕЙНО ПРАВО ОТНОСНО РАЗВОДА И ИЗДРЪЖКАТА МЕЖДУ БИВШИТЕ СЪПРУЗИ

ПРЕАМБЮЛ

Като признава, че независимо от съществуващите различия в националните правни системи се наблюдава и нарастващо сходство на законите;

Като признава, че оставащите различия пречат на свободното движение на хора в Европа;

Като желае да допринесе за хармонизацията на Семейното право в Европа и за по-нататъшното улесняване на свободното движение на хора в Европа;

Като желае да уравни интересите на съпрузите и на обществото и да допринесе за действителната равнопоставеност на половете, имайки предвид висшите интереси на децата,

Комисията по европейско семейно право препоръчва следните принципи:

ЧАСТ I: РАЗВОД

ГЛАВА I: ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Принцип 1:1 Допустимост на развода

- (1) Законът трябва да допуска развода.
- (2) Не трябва да се изисква продължителност на брака.

Принцип 1:2 Правна процедура и компетентен орган

- (1) Процедурата по развода трябва да бъде уредена със закон.
- (2) Разводът трябва да бъде постановен от компетентен орган, който може да бъде съдебен или административен.

Принцип 1:3 Видове развод

Законът трябва да допуска както развод по взаимно съгласие, така и развод без съгласието на единия от съпрузите.

ГЛАВА II: РАЗВОД ПО ВЗАИМНО СЪГЛАСИЕ

Принцип 1:4 Взаимно съгласие

- (1) Трябва да се допуска развод при взаимно съгласие на съпрузите. Не трябва да се изисква период на фактическа раздяла.
- (2) Под взаимно съгласие трябва да се разбира споразумението между съпрузите, че бракът им трябва да бъде прекратен.
- (3) Това споразумение трябва да бъде изразено или чрез обща молба на съпрузите, или чрез молба от единия съпруг, одобрена от другия съпруг.

Принцип 1:5 Период за размисъл

- (1) Ако при започване на процедурата по развода съпрузите имат деца под шестнадесетгодишна възраст и са постигнали споразумение относно всички последици от развода, както е посочено в Принцип 1:6, то тогава се изисква тримесечен период за размисъл. Ако съпрузите не са постигнали споразумение за всички последици, то тогава се изисква шестмесечен период за размисъл.
- (2) Ако при започване на процедурата по развода съпрузите нямат деца под шестнадесетгодишна възраст и са постигнали споразумение относно всички последици от развода, както е посочено в Принцип 1:6 (г) и (д), то тогава период за размисъл не е необходим. Ако не са постигнали споразумение по всички последици, то тогава е необходим тримесечен период за размисъл.
- (3) Не е необходим период за размисъл, ако при започване на процедурата по развода съпрузите са били във фактическа раздяла повече от шест месеца.

Принцип 1:6 Съдържание и форма на споразумението

- (1) Последиците, относно които съпрузите трябва да постигнат споразумение, са:
 - (а) тяхната родителска отговорност, където е необходимо, включително местоживеенето и личните отношения с децата,
 - (б) издръжката на детето, където е необходимо,
 - (в) делбата или прехвърлянето на имуществото, и
 - (г) издръжката между съпрузите.
- (2) Споразумението трябва да бъде в писмена форма.

Принцип 1:7 Определяне на последиците

- (1) Във всички случаи компетентният орган трябва да определи последиците за децата, както е посочено в Принцип 1:6 (а) и (б), но всяко допустимо споразумение между родителите трябва да бъде взето предвид, доколкото то съответства на висшите интереси на детето.
- (2) Компетентният орган трябва поне да провери валидността на споразумението по въпросите, посочени в Принцип 1:6 (в) и (г).
- (3) Ако съпрузите не са постигнали споразумение или се постигнали само частично споразумение по въпросите, посочени в Принцип 1:6 (в) и (г), то тогава компетентният орган може да се произнесе относно тези последици.

ГЛАВА III: РАЗВОД БЕЗ СЪГЛАСИЕТО НА ЕДИНИЯ ОТ СЪПРУЗИТЕ

Принцип 1:8 Фактическа раздяла

Развод без съгласието на единия от съпрузите трябва да се допуска, ако те са във фактическа раздяла от една година.

Принцип 1:9 Изключителни трудности за ищеца

В случай на изключителни трудности за ищеца компетентният орган може да допусне развод дори съпрузите да не са били фактически разделени от една година.

Принцип 1:10 Определяне на последиците

(1) При необходимост компетентният орган трябва да определи:

- (а) родителската отговорност, включително местоживеенето и личните отношения с децата, както и
- (б) издръжката им.

Всяко допустимо споразумение между родителите трябва да бъде взето предвид, доколкото то съответства на висшите интереси на детето.

(2) При или след постановяването на развода компетентният орган може да определи икономическите последици за съпрузите, имайки предвид всяко допустимо споразумение, постигнато между тях.

ЧАСТ II: ИЗДРЪЖКА МЕЖДУ БИВШИ СЪПРУЗИ

ГЛАВА I: ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Принцип 2:1 Връзка между издръжката и развода

Издръжката между бивши съпрузи трябва да се подчинява на едни и същи правила, независимо от вида на развода.

Принцип 2:2 Самоиздръжка

Съобразно изброените по-долу принципи, всеки от съпрузите трябва да осигурява собствената си издръжка след развода.

ГЛАВА II: УСЛОВИЯ ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ИЗДРЪЖКА

Принцип 2:3 Условия за издръжка

Издръжката след развода трябва да зависи от недостатъчните възможности на съпруга, който ще получава издръжка, да посрещне своите нужди и от възможността на съпруга, който дължи издръжка, да задоволи тези нужди.

Принцип 2:4 Определяне на издръжката

При определянето на иск за издръжка трябва да се преценят обстоятелства като:

- възможността на всеки съпруг да бъде нает на работа, възрастта и здравословното състояние на съпрузите;
- грижата за децата;
- разпределението на задълженията по време на брака;
- продължителността на брака;
- стандарта на живот по време на брака и
- наличието на нов брак или продължителна връзка.

Принцип 2:5 Плащане на издръжката

- (1) Издръжката се изплаща на равни интервали и предварително.
- (2) Компетентният орган може да нареди еднократно плащане по искане на единия или на двамата съпрузи като вземе предвид конкретните обстоятелства по случая.

Принцип 2:6 Исклучителни затруднения за дължащия издръжка съпруг

В случай на изключителни затруднения за дължащия издръжка съпруг компетентният орган може да откаже, ограничи или да прекрати издръжката, поради поведението на получаващия издръжка съпруг.

ГЛАВА III: СПЕЦИФИЧНИ ВЪПРОСИ

Принцип 2:7 Множество искове за издръжка

При определяне на възможността на дължащия издръжката съпруг да задоволи нуждите на получаващия издръжката съпруг компетентният орган трябва да:

- (а) дава предимство на всеки иск за издръжка на непълнолетно дете спрямо дължащия издръжка съпруг;
- (б) да има предвид всяко задължение на дължащия издръжка съпруг да издържа нов съпруг.

Принцип 2:8 Ограничение по време

Компетентният орган трябва да присъжда издръжката за ограничен срок, но по изключение може да я присъди без ограничение по време.

Принцип 2:9 Прекратяване на задължението за издръжка

- (1) Задължението за издръжка трябва да отпадне, ако получаващият издръжка съпруг встъпи в нов брак или създаде дълготрайна връзка.
- (2) След отпадането му, съгласно параграф 1, задължението за издръжка не се възобновява в случай на прекъсване на новия брак или връзка.
- (3) Задължението за издръжка трябва да отпадне в случай на смърт на дължащия или получаващия я съпруг.

Принцип 2:10 Споразумение за издръжка

- (1) На съпрузите трябва да бъде дадена възможност да сключат споразумение относно издръжката след развода. Споразумението може да се отнася до размера, изпълнението, срока и прекратяването на задължението за издръжка и възможността за оттегляне на иска за издръжка.
- (2) Споразумението трябва да бъде в писмена форма.
- (3) Независимо от параграф 1, компетентният орган може, най-малкото, да провери законността на споразумението за издръжка.